38. קורח. היום השני: מן ההבדלה אל התיקון

שמעתי פעם חידוש יפה ועמוק מפי הרב יהודה אשכנזי ז״ל (המכונה מניטו), על עניינו של היום השני במעשה בראשית.

כבר עמדו על כך שביום השני, יום ההבדלה בין המים העליונים למים התחתונים, לא נאמר ׳כי טוב׳.

אמנם הבדלה זו הייתה הכרחית לעצם קיומו של העולם, שהרי בלעדיה לא היה מקום לבריאה להתפתח ולהתקיים. אולם, עצם פעולת ההבדלה נושאת בתוכה גם צד שלילי: היא יוצרת מרחק, חלוקה ופירוד. משום כך, ניתן לראות ביום השני את השורש הראשון לכל שניות, לכל ניגוד, ואף לכל מחלוקת.

ומפליא הדבר שדווקא המזמור של היום השני הנאמר בתפילת שחרית, הלא הוא מזמור מ״ח בתהילים, פותח במילים: שִׁיר מִזְמוֹר **לִבְנֵי קֹרַח**. מזמור זה כולו מספר בשבחה של ירושלים: יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל הָאָרֶץ, העיר המחברת את תושביה, העיר שעליה נאמר: יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה לָהּ יַחְדָּו. ירושלים היא מקום החיבור והאחדות, המקום שבו הפירודים מתכנסים ונעשים יחד.

בני קרח באים ממשפחה ששמה נקשר במחלוקת, שהרי קרח נעשה לסמל של פירוד ומרידה. ואף על פי כן, דווקא בניו זכו לומר שירה, ושירתם נקבעה דווקא ליום השני.

נראה שיש כאן רמז עמוק: דווקא לבני קרח נמסר התיקון של היום השני. הם מלמדים שאפשר לתקן את הפירוד שנולד מן ההבדלה. להפוך מחלוקת לשירה, שניות לאחדות, והבדלה למקום של קדושה ועבודת ה׳.